

ด้านที่สุด

ที่ ขย ๐๐๒๓.๑๔/๑๐๑๕๓

ที่ว่าการอำเภอเทพสถิต
ถนนสุนทรารายณ์ ขย ๓๖๒๓๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง การแจกจ่ายเครื่องกันหนาว กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ
เรียน นายกเทศมนตรีตำบลเทพสถิต และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดชัยภูมิ ด้านที่สุด ที่ ขย ๐๐๒๓.๕/๑๙๘๒๔
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยอำเภอเทพสถิต ได้รับแจ้งจากจังหวัดชัยภูมิว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำวินิจฉัย
ในเรื่องร้องเรียนเชิงระบบ กรณีปัญหาจากการปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ
เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ และขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับภาคเอกชนที่ประสงค์จะแจกจ่ายเครื่องกันหนาว เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน
และสามารถแจกจ่ายให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงต่อไป

จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจ
กับภาคเอกชนที่ประสงค์จะแจกจ่ายเครื่องกันหนาวให้แก่ประชาชนกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ โดยขอให้
ประสานงานกับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนทุกครั้ง เพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับแจกจ่าย
เครื่องกันหนาว เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและสามารถแจกจ่ายให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง รายละเอียดปรากฏ
ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

เรียน นายดออบต.บ้านไร่
เพื่อโปรดทราบ
แจ้ง.....

ขอแสดงความนับถือ

(นายสิทธิ ภูเอี่ยม)
นายอำเภอเทพสถิต

เห็นควรพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาววไลลินดา จิงโกฏ)
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ
โทร ๐-๔๔๘๕-๕๐๖๖

(ธนวุฒิ พึ่งกุลส)
หัวหน้าสำนักปลัด

(นายศุภกฤต สุานเจริญ)
รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

(นายมนตรี สติรานุกวัฒน์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไร่

ด่วนที่สุด

ที่ ขย ๐๐๒๓.๕/ ๑๘ พ.ย. ๕๔

ที่ว่าการอำเภอเทพสถิต
รับที่ 3066, 2564
วันที่ 18 พ.ย. 2564
เวลา..... น.

ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ

ถนนบรมนาถบพิตร ขย ๓๖๐๐๐ ห้องเก็บอู่

พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เลขที่รับ ๑๖๐๖/๑๖

วันที่ 18 พ.ย. ๕๖๔

เรื่อง การแจกจ่ายเครื่องกันหนาว กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และนายกเทศมนตรีเมืองชัยภูมิ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดชัยภูมิได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำวินิจฉัยในเรื่องร้องเรียนเชิงระบบ กรณีปัญหาจากการปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ และขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับภาคเอกชนที่ประสงค์จะแจกจ่ายเครื่องกันหนาว เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและสามารถแจกจ่ายให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงต่อไป

จังหวัดชัยภูมิจึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับภาคเอกชนที่ประสงค์จะแจกจ่ายเครื่องกันหนาวให้แก่ประชาชนกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ โดยขอให้ประสานงานกับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนทุกครั้ง เพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับแจกจ่ายเครื่องกันหนาว เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและสามารถแจกจ่ายให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ไ้ยมช นายอำเภอเทพสถิต
 - เพื่อโปรดพิจารณา
 - จวบจน ๑๓ พ.ย. ๒๕๖๔
 เรื่อง ภัยหนาว กรณีอากาศ
 หนาวจัดผิดปกติ
 - แจ้งขอแจ้ง อ.พ. ท.ล. ท.ท.ท.ท.
 1๘ พ.ย. ๕๖๔

ขอแสดงความนับถือ

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ชัยภูมิ
ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

18 พ.ย. ๕๖๔

(นายสิทธิฯ กุเอี่ยม)
นายอำเภอเทพสถิต
18 พ.ย. 2564

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานการเงินบัญชีและการตรวจสอบ
โทร./โทรสาร ๐-๕๔๘๑-๓๒๕๘

“กำเนิดแม่น้ำชี สดุดีพญาแลผู้กล้า ปรางค์กู่เป็นสง่า ลำคำพระธาตุชัยภูมิ
สมบูรณูปาเทาสรรพสัตว์ เต็นท์คลายผ้าไหม ดอกกระเจียวงามลือไกล ภารชธรรมไทยทวารวดี”
17 พ.ย. 2564

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๖๔

75597
02 พ.ย. 2564

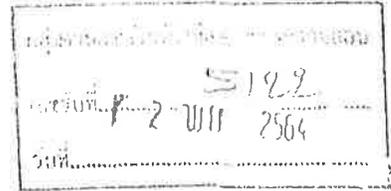
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การแจกจ่ายเครื่องกันหนาว กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๑๐๐๒/๒๕๕๗
ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำวินิจฉัยในเรื่องร้องเรียนเชิงระบบ กรณีปัญหาจากการปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ และขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับภาคเอกชนที่ประสงค์จะแจกจ่ายเครื่องกันหนาว เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและสามารถแจกจ่ายให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับภาคเอกชนที่ประสงค์จะแจกจ่ายเครื่องกันหนาวให้แก่ประชาชนกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ โดยขอให้ประสานงานกับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนทุกครั้ง เพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับแจกจ่ายเครื่องกันหนาว เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนและสามารถแจกจ่ายให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้นายอำเภอ ทุกอำเภอทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

กลุ่มงานการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร./โทรสาร ๐๒-๒๕๑-๙๐๔๙,๐๘-๙๙๒๕-๒๖๐๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

At

5/2

๗

ด่วนที่สุด

ที่ ผผ ๑๐๐๒/ ๒๕๖๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 47233
วันที่ 15 ต.ค. 2564
เวลา.....

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ฯ
อาคารรัฐประศาสนสภาตัด ชั้น ๕
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
เลขรับ..... 6261
วันที่ ๑๕ ต.ค. ๒๕๖๔
เวลา.....

เรื่อง แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/๒๐๒๔ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่องร้องเรียนเลขแดงที่ ๑๐๘ / ๒๕๖๔
ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้ความเห็นในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
เรื่องร้องเรียนเชิงระบบ กรณีปัญหาจากการปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ
เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินขอเรียนว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวผู้ตรวจการแผ่นดินได้มี
คำวินิจฉัยแล้ว เนื่องจากระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี
ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน ดังนั้น เพื่อเป็นการขจัดหรือ
ระงับความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นดังนี้

๑. ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับภาคเอกชน
ที่ประสงค์จะแจกจ่ายเครื่องกันหนาวโดยขอให้ประสานงานกับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนทุกครั้ง
เพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับแจกจ่ายเครื่องกันหนาว ทั้งนี้ มิให้เกิดความซ้ำซ้อนและสามารถแจกจ่ายให้กับ
ประชาชนอย่างทั่วถึงต่อไป
๒. ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับกรมอุตุนิยมวิทยา พิจารณาแนวทางปฏิบัติ
ร่วมกันกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ในพื้นที่ที่สถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาดูแลไม่ทั่วถึง)

กลุ่มงานพัฒนาระบบงบประมาณ
และรหัสท้องถิ่น
เลขรับ..... 372
วันที่ ๑๘ ต.ค. ๒๕๖๔
เวลา..... 10:1๕ น.

กลุ่มงานการจัดสรรเงินอุดหนุน
และพัฒนาระบบงบประมาณ
เลขรับ..... 1310
วันที่ ๑๕ ต.ค. ๒๕๖๔

/ประสงค์...

ประสงค์จะจัดให้มีเครื่องวัดอุณหภูมิโดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งขอให้
กรมอุตุนิยมวิทยาให้การสนับสนุนทางด้านเทคนิค วิชาการและรับรองผล
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และแจ้งผลการดำเนินการ
ให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินทราบภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจโท

(กัรบ กฤตธีรานนท์)

เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักสอบสวน ๒

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๙๒๑๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๖๘

www.ombudsman.go.th

คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักสอบสวน ๒

เรื่องร้องเรียนเลขคำที่ ๒๓๒๐/๒๕๖๔

เรื่องร้องเรียนเลขแดงที่ ๒ ๑๐.๘ / ๒๕๖๔

วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

๑. ประเด็นที่มีการพิจารณา

กรณีปัญหาจากการปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๒.๑ กระทรวงการคลัง
- ๒.๒ กระทรวงมหาดไทย
- ๒.๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๒.๔ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๒.๕ กรมอุตุนิยมวิทยา
- ๒.๖ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- ๒.๗ สำนักงบประมาณ
- ๒.๘ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- ๒.๙ อธิบดีกรมป่าไม้

๓. ข้อเท็จจริง

๓.๑ กระทรวงการคลังได้กำหนดให้มีการออกระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ส่วนราชการมีวงเงินอุดหนุนราชการในการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่สามารถรอการเบิกเงินจากงบประมาณแผ่นดินได้อย่างทัน่วงที โดยให้คำนิยามของคำว่าภัยพิบัติไว้ในข้อ ๕ ให้ความหมายคำว่า สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟป่า ภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของแมลง หรือศัตรูพืชทุกชนิด ภัยอันเกิดจาก

สำเนาถูกต้อง

/โรคที่แพร่...

(นางนุจรี ศรีวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒

โรคที่แพร่หรือระบาดในมนุษย์ อากาศหนาวจัดผิดปกติ ภัยสงคราม และภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน

๓.๒ สำหรับกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ นั้น เดิมหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุน งบราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๕.๑.๑๔ กำหนดว่า "กรณีอากาศหนาวมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ราษฎรได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๒๔๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๓ กระทรวงการคลัง มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว.๑๔๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยแก้ไขหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุน งบราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็น "กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ได้เท่าที่จ่ายจริง คนละไม่เกิน ๒๔๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท" โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๓.๔ หลังจากมีการเปลี่ยนหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยหนาวได้ เนื่องจากข้อเท็จจริงไม่ต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้อากาศหนาวจัดผิดปกติต้องมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน โดยไม่ได้พิจารณาถึงพื้นที่ในการวัดอุณหภูมิ อายุ สุขภาพ ของผู้ประสบภัย ที่ตั้งเครื่องมือในการวัดอุณหภูมิ การอ้างอิงอุณหภูมิแต่ละพื้นที่ ประกอบกับสถานการณ์ภัยหนาวมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชนเป็นอย่างมาก และปรากฏข่าวสารว่ามีประชาชนเสียชีวิตเนื่องจากได้รับผลกระทบจากภัยหนาว ซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากเครื่องกันหนาวไม่เพียงพอ จึงมีความจำเป็นต้องจัดหาเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ราษฎรเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากสภาพอากาศหนาว แต่เนื่องจากอุณหภูมิไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ทำให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถจัดซื้อเครื่องกันหนาวเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้

๓.๕ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือถึงหน่วยงานส่วนกลาง จำนวน ๘ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมอุตุนิยมวิทยา กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และมีหนังสือถึงจังหวัด (จังหวัด อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น) จำนวน ๓๖ จังหวัด ที่เคยประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน สรุปผลได้ดังนี้

สำเนาถูกต้อง

/๓.๕.๑ ประเด็น...

(นางนุจรีย์ ศรีกูธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒

๓.๕.๑ ประเด็นอุทกภัย กรณีหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดอากาศหนาวจัดผิดปกติต้องมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส นั้น สรุปได้ว่าจังหวัด อำเภอบึงสามพัน ออกรายงานขอสงวนพื้นที่ที่ดิน เห็นว่าอุทกภัยที่เหมาะสมต่อการประกาศเขตประสบภัยพิบัติควรกำหนดอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส เนื่องจากอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส เป็นเกณฑ์อากาศหนาวของกรมอุตุนิยมวิทยาเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงมีเพียงยอดดอย หรือเกิดสภาพอากาศผิดปกติอย่างมากเท่านั้นจึงจะทำให้พื้นที่ราบมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส ซึ่งเครื่องวัดอุณหภูมิต่างๆส่วนใหญ่มีได้อยู่บนยอดดอยหรือพื้นที่สูง และอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ป่วย

๓.๕.๒ ประเด็นระยะเวลา กรณีหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดอากาศหนาวจัดผิดปกติต้องมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน นั้น สรุปได้ว่าจังหวัด อำเภอบึงสามพัน ออกรายงานขอสงวนพื้นที่ที่ดิน เห็นว่าระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการประกาศเขตประสบภัยพิบัติควรกำหนดช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน

๓.๕.๓ ประเด็นเครื่องวัดอุทกภัยหรือสถานีตรวจวัดอากาศ นั้น สรุปได้ว่า กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการติดตั้งสถานีโทรมาตรอัตโนมัติเพื่อตรวจวัดข้อมูลภูมิอากาศ ปริมาณน้ำฝน และระดับน้ำในพื้นที่ป่าต้นน้ำแล้ว ส่วนกรมอุตุนิยมวิทยามีแผนในการติดตั้งสถานีตรวจวัดเพิ่มเติมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และมีความถี่ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ตามกรอบงบประมาณที่ได้รับ การจัดสรร และมีแผนจะตั้งสถานีตรวจวัดอากาศ โดยนำเสนอเป็นแผน ๓ ปี ๕ ปี และแผน ๒๐ ปี เพื่อเพิ่มสถานีตรวจวัดให้ครอบคลุม ทั้งในพื้นที่ราบและในพื้นที่ภูเขาสูง ทั้งนี้ จังหวัด อำเภอบึงสามพัน ออกรายงานขอสงวนพื้นที่ที่ดิน เห็นว่า หากมอบภารกิจให้ออกรายงานขอสงวนพื้นที่ที่ดินเป็นเครือข่ายในการจัดหาอุปกรณ์วัดอุทกภัยด้วยงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง เพื่อจัดให้มีเครื่องวัดอุทกภัยครอบคลุมพื้นที่ โดยกรมอุตุนิยมวิทยาเป็นผู้สนับสนุนทางเทคนิค รายละเอียด วิธีการดำเนินการ การวัด การบำรุงรักษา เป็นต้น และให้สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดรับรองอุทกภัยที่วัดได้จากเครื่องวัดอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อใช้ในการรายงานอุทกภัยของสถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด ซึ่งจะทำให้มีเครื่องวัดอุทกภัยครอบคลุมทุกพื้นที่ และจะทราบอุทกภัยที่ถูกต้องชัดเจนในแต่ละพื้นที่

๓.๕.๔ ประเด็นราคา กรณีหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาว สงเคราะห์ราษฎรได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๒๕๐ บาท นั้น ทุกหน่วยงานเห็นว่า ค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาว สงเคราะห์ราษฎรเท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๒๕๐ บาท เป็นราคาที่กำหนดมาเป็นระยะเวลานานแล้ว ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และราคาดังกล่าวจะทำให้ได้เครื่องกันหนาวที่ไม่มีคุณภาพ ไม่เหมาะสมกับสภาพอากาศ อากาศใช้งานสั้น ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงราคาให้เหมาะสม
สำเนาถูกต้อง

๒๖

/๓.๕.๕ ประเด็น...

(นางนุจรี ศรีภูธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒

๓.๕.๕ ประเด็นความซ้ำซ้อน นั้น ทุกหน่วยงานเห็นว่าได้จัดให้มี มาตรการในการป้องกันปัญหากรณีประชาชนได้รับความช่วยเหลือซ้ำซ้อนจากส่วนราชการ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนแล้ว โดยมีการจัดทำแผนการแจกจ่าย บัญชีรายชื่อ ทะเบียนคุม เพื่อไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อน

๓.๖ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดให้มีการประชุมหารือ และรับฟังข้อมูลร่วมกับผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมอุตุนิยมวิทยา จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดพะเยา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนเชิงระบบกรณีปัญหาจากการปฏิบัติตามระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ ดังต่อไปนี้

๓.๖.๑ ประเด็นการกำหนดอุณหภูมิที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ในการให้ความช่วยเหลือประชาชน และปัญหาการกำหนดช่วงเวลาอากาศหนาวที่เหมาะสม ผู้แทนจากส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุมชี้แจงและให้ความเห็นสรุปสาระสำคัญดังนี้

(๑) กรมบัญชีกลาง ให้ความเห็นสรุปว่า ต้องพิจารณาจากเจตนารมณ์ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการจะต้องเกิดจากเหตุฉุกเฉินที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน ความเสียหาย อันอาจถึงแก่ชีวิตต่อผู้ประสบภัย การช่วยเหลือประชาชนจะต้องพิจารณาจากงบประมาณและภารกิจของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องก่อน สำหรับกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติได้กำหนดอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์อุณหภูมิของคำนิยามหนาวจัด ผิดปกติให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาที่กำหนดระดับอุณหภูมิของสภาพอากาศหนาวจัด ผิดปกติว่ามีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส แต่อย่างไรก็ตาม หากมีเหตุผลและความจำเป็นที่อ้างอิงจากทางด้านสาธารณสุขที่เป็นเหตุเป็นผลในการปรับปรุงแก้ไขระเบียบ กรมบัญชีกลางพร้อมที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(๒) กระทรวงสาธารณสุข ให้ความเห็นได้ดังนี้

(๒.๑) สภาพแวดล้อมภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำกว่าปกติ (Hypothermia) คือภาวะที่อุณหภูมิแกนกลางของร่างกายมนุษย์ (Core temperature) ต่ำกว่า ๓๕ องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่า ๙๕ องศาฟาเรนไฮต์ โดยอาจมีสาเหตุการเกิดได้หลายสาเหตุ เช่น การสัมผัสสภาพอากาศหนาวจัด ภาวะความผิดปกติเกี่ยวกับกระบวนการเผาผลาญ (Metabolism) ของร่างกาย อาทิ ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ภาวะฮอร์โมนไทรอยด์ต่ำ เป็นต้น ภาวะความผิดปกติของสมองส่วนกลาง อาทิ การบาดเจ็บที่ศีรษะ ก้อนเนื้อในสมอง เป็นต้น สารเคมีและยาบางชนิด อาทิ Alcohol ยาอนาลGESบางชนิด เป็นต้น ภาวะติดเชื้อในกระแสโลหิต (Sepsis) ภาวะความผิดปกติของผิวหนังบางชนิดที่ส่งผลให้ผิวหนังไม่สามารถรักษาอุณหภูมิของร่างกายได้ อาทิ แผลโดนความร้อน ผิวหนังอักเสบชนิด Exfoliate dermatitis เป็นต้น การให้สารน้ำต่อร่างกายที่ปริมาณมากเกินไปและอุณหภูมิต่ำเกินไป เป็นต้น

๑๒๐๙

/การสืบค้น...

(นางนุจรีย์ ศรีภูธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักงานคณะกรรมการ

การสืบค้นข้อมูลของสหรัฐอเมริกา พบว่า อุณหภูมิ ๓ ระดับที่ส่งผลต่อร่างกาย คือ ๑) แบบเฉียบพลัน เช่น กระโดดลงไปบ่อน้ำแข็ง ๒) แบบกึ่งเฉียบพลัน คือ การสัมผัสอากาศกลางแจ้งมีลมหนาว ต่ำกว่า ๑๐ องศาเซลเซียส โดยเครื่องนุ่งห่มเปียกชื้นอยู่แล้ว และ ๓) อากาศเย็นต่ำกว่า ๑๖ องศาเซลเซียส (ซึ่งจะเข้าหรือเทียบเท่ากับอุณหภูมิ ๑๕ องศาเซลเซียส หรือจะใช้คำว่าต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียสของประเทศไทย) ในอาคารเป็นเวลานาน หรือ กรณีที่คนอยู่ในบ้านพักอาศัยหรือเรือนไม้ที่ไม่มีเตาผิง

(๒.๒) การตอบสนองของร่างกายต่อสภาวะอุณหภูมิต่ำกว่าปกติ มีความแตกต่างกันไปในแต่ละช่วง โดยอุณหภูมิที่จะสื่อถึงความรุนแรง และความแตกต่างของแต่ละบุคคล สภาวะอุณหภูมिर่างกายต่ำกว่าปกติ (Hypothermia) แบ่งความรุนแรงเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑ สภาวะอุณหภูมिर่างกายต่ำกว่าปกติเล็กน้อย (Mild hypothermia) คือ สภาวะที่อุณหภูมิแกนกลางของร่างกายมนุษย์อยู่ในช่วง ๓๒ - ๓๕ องศาเซลเซียส ในช่วงอุณหภูมिर่างกายของผู้ป่วยอยู่ในช่วงกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยร่างกายจะทำการปรับเปลี่ยนทางสรีรวิทยาเพื่อพยายามกักเก็บและสร้างความร้อน ได้แก่

- อัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มขึ้น
- การบีบตัวของหัวใจ (Cardiac Output) เพิ่มขึ้น
- ความดันโลหิตเพิ่มขึ้น

ด้วยการเปลี่ยนแปลงในช่วงภาวะอุณหภูมिर่างกายต่ำกว่าปกติเล็กน้อยนี้ ผู้ป่วยที่มีอายุมากหรือมีโรคประจำตัว เช่น หัวใจเต้นผิดจังหวะ ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ เป็นต้น อาจได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ป่วยที่อายุไม่มากและไม่มีโรคประจำตัว

ระดับที่ ๒ สภาวะอุณหภูมिर่างกายต่ำกว่าปกติปานกลาง (Moderate hypothermia) คือ สภาวะที่อุณหภูมิแกนกลางของร่างกายมนุษย์อยู่ในช่วง ๓๐ - ๓๒ องศาเซลเซียส การกระตุ้นของร่างกายจะลดลง นำไปสู่การชะลอตัว (adynamic) อาทิ การชะลอตัวของการทำงานของร่างกาย การชะลอตัวของการเผาผลาญอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้อัตราการหายใจจะลดลง ซึ่งส่งผลต่อภาวะออกซิเจนลดลงและการคั่งของคาร์บอนไดออกไซด์ในเลือด ผู้ป่วยที่มีอายุมาก หรือมีโรคประจำตัวที่มีการสะสมของออกซิเจนในร่างกายน้อย อาทิ โรคเลือดจาง โรคถุงลมโป่งพอง หรือโรคประจำตัวที่ทนต่อภาวะการรบกวนของออกซิเจนได้ต่ำ เช่น โรคหลอดเลือดหัวใจ กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด เป็นต้น อาจได้รับผลกระทบมากกว่า

ระดับที่ ๓ สภาวะอุณหภูมिर่างกายต่ำกว่าปกติรุนแรง (Severe hypothermia) คือ สภาวะที่อุณหภูมิแกนกลางของร่างกายมนุษย์ต่ำกว่า ๓๐ องศาเซลเซียส ร่างกายจะเริ่มหยุดการทำงาน ไม่หายใจ สมองไม่ตอบสนอง ไตวายเนื่องจากไตขาดเลือดที่นำออกซิเจนไปเลี้ยง ภาวะหัวใจเต้นผิดปกติ นำไปสู่การหยุดเต้นของหัวใจในที่สุด

สำเนาถูกต้อง

/จากสาเหตุ...

ชอุบล

(นางนุจรีย์ ศรีภูธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒

จากสาเหตุการเกิดภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำกว่าปกติ (Hypothermia) และการตอบสนองของร่างกายต่อสภาวะอุณหภูมิที่ต่ำกว่าปกติข้างต้น พบได้ว่า การสัมผัสสภาพอากาศหนาว จึงจัดเป็นสาเหตุหนึ่งที่เกิดภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำกว่าปกติ (Hypothermia) โดยอายุและโรคประจำตัวก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเกิดอาการและความรุนแรงแตกต่างกันในแต่ละคน ซึ่งจะเป็ นอันตรายต่อชีวิตและสุขภาพได้

(๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ให้ความเห็นสรุปว่า ควรแก้คำ จำกัดความ ในข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ จาก “ภัยพิบัติ หมายความว่า สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัย แล้ง ภาวะ ฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า ภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของแมลง หรือศัตรูพืช ทุกชนิด ภัยอันเกิดจากโรคที่แพร่หรือระบาดในมนุษย์ อากาศหนาวจัดผิดปกติ ภัยสงคราม และภัย อันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจาก ธรรมชาติหรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือทำให้เกิด ความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน” เป็น “ภัยพิบัติ หมายความว่า สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า ภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของ แมลง หรือศัตรูพืชทุกชนิด ภัยอันเกิดจากโรคที่แพร่หรือระบาดในมนุษย์ อากาศหนาวผิดปกติ ภัยสงคราม และภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจาก ธรรมชาติหรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือทำให้เกิด ความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน” เนื่องจากอากาศหนาวที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส ก็ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตของประชาชนแล้ว ส่วนการช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สามารถ ช่วยเหลือประชาชน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐

(๔) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ความเห็นสรุปว่า การให้ความช่วยเหลือ เบื้องต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จะให้การช่วยเหลือก่อน เมื่อมีผลกระทบจำนวนมากหรือ งบประมาณไม่เพียงพอจึงจะมาใช้ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ แต่เมื่อมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์เรื่องอุณหภูมิเป็นเหตุให้ไม่สามารถ ประกาศเขตประสบภัยพิบัติเพื่อให้ความช่วยเหลือได้

(๕) ผู้แทนจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ องค์การบริหารส่วนตำบล ร่มเย็น จังหวัดพะเยา ให้ความเห็นสรุปได้ว่า ระดับพื้นที่สูงกับพื้นที่ราบมีอุณหภูมิแตกต่างกัน หากอุณหภูมิ พื้นที่ราบต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส อุณหภูมิบนพื้นที่สูงจะติดลบ แต่หลักเกณฑ์ที่ผ่านมาไม่สามารถใช้ประกาศ เขตพื้นที่ประสบภัยหนาวได้ เนื่องจากปัญหาอุณหภูมิและระยะเวลาติดต่อกันเกิน ๓ วัน

สำเนาถูกต้อง

/๓.๖.๒ ประเด็น...

(นางนุจรี ศรีภูธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒

๓.๖.๒ ประเด็นกรณีเครื่องวัดอุณหภูมิและสถานีตรวจวัดอากาศไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่อาจประสบภัย (กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ) ผู้แทนจากส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุมชี้แจงและให้ความเห็นสรุปสาระสำคัญดังนี้

(๑) กรมอุตุนิยมวิทยา ให้ความเห็นสรุปว่า ปัจจุบันกรมอุตุนิยมวิทยาได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศอัตโนมัติประมาณ ๑,๐๐๐ สถานี และมีการพิจารณา นำเครื่องตรวจวัดอากาศอัตโนมัติดังกล่าวไปติดตั้งบนพื้นที่สูงแล้ว

(๒) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ความเห็นสรุปว่า พื้นที่สูงซึ่งเป็นพื้นที่ที่ประสบกับอากาศหนาวเย็นและได้รับผลกระทบมากกว่าพื้นที่ราบมักไม่มีเครื่องมือตรวจวัดอุณหภูมิ หากมีการเพิ่มเครื่องตรวจวัดอากาศให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดในการตรวจวัดและรายงานข้อมูล สำหรับการจัดซื้อเครื่องกันหนาว กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้มีนโยบายให้จัดซื้อเครื่องกันหนาวจากกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มแม่บ้านในจังหวัด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ เรื่องการปรับปรุงแก้ไขและทบทวนการให้สิทธิพิเศษแก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ตำบล และจากแหล่งผลิตอื่น ๆ ที่สามารถจัดส่งเครื่องกันหนาวให้ทันการแจกจ่ายในฤดูหนาวตามความเหมาะสมและจำเป็น

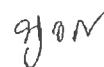
๓.๖.๓ ประเด็นกรณีความซ้ำซ้อนในการให้ความช่วยเหลือจากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ผู้แทนจากส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุมชี้แจงและให้ความเห็นสรุปสาระสำคัญดังนี้

(๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้ความเห็นสรุปว่า ในการให้ความช่วยเหลือจะมีการกลั่นกรองผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยจะตรวจสอบกับหน่วยงานต่าง ๆ และเป็นการสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย

(๒) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้ความเห็นสรุปว่า การแจกจ่ายเครื่องกันหนาวหรืออุปกรณ์ป้องกันภัยหนาวนั้น มีระบบการแจกจ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อน

ที่ประชุมมีมติขอให้ประธานผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอแนะไปยังกระทรวงการคลัง เพื่อให้มีการปรับแก้หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอุทกภัย พ.ศ. ๒๕๕๖ จาก "กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ได้เท่าที่จ่ายจริง คนละไม่เกิน ๒๔๐ บาท ทั้งนี้จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท" เป็น "กรณีอากาศหนาวผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ได้เท่าที่จ่ายจริง คนละไม่เกิน ๒๔๐ บาท ทั้งนี้จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท"

สำเนาถูกต้อง

/๓.๗ สืบเนื่องจาก...

(นางนุจรีย์ ศรีภูธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒

๓.๗ สืบเนื่องจากระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดย ระเบียบฯ ข้อ ๒๔ กำหนดให้การจ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินให้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด และข้อ ๔๐ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราในการจ่ายเงินอุดหนุนราชการตามระเบียบฯ นี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติที่ออกตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามระเบียบฯ นี้ ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ขึ้นใช้บังคับ และให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป โดยมีหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๒.๔/ว ๑๖๐ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป ซึ่งข้อ ๕.๑.๑๔ กำหนดใหม่เป็น "กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ประชาชนได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๓๐๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท"

๔. ข้อกฎหมาย

๔.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๒๒ ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ

มาตรา ๓๒ เมื่อความปรากฏต่อผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิผู้แจ้งหรือผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตาม ว่าบุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนือหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีกรณีที่มีการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะต้องแสวงหาข้อเท็จจริงหรือดำเนินการอื่นใดด้วยความรอบคอบ เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้จัดหรือระงับความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมนั้นหรือปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ ต่อไป เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขจัดความเหลื่อมล้ำ อำนาจประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างทัดเทียมกัน และลดภาระที่เกิดขึ้นกับประชาชนโดยไม่จำเป็น

สำเนาถูกต้อง

/ก่อนการเสนอแนะ...

(นางนงรี ศรีวงศ์)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒

ก่อนการเสนอแนะตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความสามารถ และอุปสรรคของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะดำเนินการตามแนวทางที่เสนอแนะประกอบด้วย

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ผู้ตรวจการแผ่นดินจะมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อรายงานต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๔ (๒) ก็ได้

มาตรา ๓๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๒ วรรคสอง เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือคำสั่ง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใด ๆ บรรดาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน หรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจแก้ไขได้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา จะขยายเวลาออกไปอีกก็ได้เมื่อได้แจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบแล้ว โดยจะขยายเวลาได้อีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หน่วยงานของรัฐนั้นยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยเร็ว โดยให้ถือว่ารายงานของผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๔.๒ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ภัยพิบัติ” หมายความว่า สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย วัตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟฟ้า ภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของแมลง หรือศัตรูพืชทุกชนิด ภัยอันเกิดจากโรคที่แพร่หรือระบาดในมนุษย์ อากาศหนาวจัดผิดปกติ ภัยสงคราม และภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน”

๔.๓ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓

๕.๑.๑๔ กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ มีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ประชาชนได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๓๐๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท

สำเนาถูกต้อง

๑๒๐

/๕. ข้อพิจารณา...

(นางนุจรี ศรีภูธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒

๕. ข้อพิจารณา

ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาจากข้อเท็จจริง ผลการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๕.๑ ประเด็นเรื่องการแก้ไขกำหนดอุณหภูมิ

ลักษณะอากาศในฤดูหนาวพิจารณาจากอุณหภูมิต่ำสุดของแต่ละวัน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้ ๑) อากาศเย็น (Cool) มีอุณหภูมิตั้งแต่ ๑๖.๐ - ๒๒.๙ องศาเซลเซียส ๒) อากาศหนาว (Cold) มีอุณหภูมิตั้งแต่ ๘.๐ - ๑๕.๙ องศาเซลเซียส และ ๓) อากาศหนาวจัด (Very Cold) มีอุณหภูมิตั้งแต่ ๗.๙ องศาเซลเซียสลงไป ซึ่งประเทศไทยจะเข้าสู่ฤดูหนาวประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มพัดปกคลุมประเทศไทยประมาณกลางเดือนตุลาคม ซึ่งจะนำความหนาวเย็นมาสู่ประเทศไทย เป็นระยะที่ขั้วโลกใต้หันเข้าหาดวงอาทิตย์ ตำแหน่งลำแสงของ ดวงอาทิตย์ ทำมุมฉากกับผิวพื้นโลกขณะเที่ยงวันจะอยู่ทางซีกโลกใต้ ทำให้ลำแสงที่ตกกระทบกับพื้นที่ในประเทศไทย เป็นลำแสงเฉียงตลอดเวลา โดยในฤดูหนาวมักมีความกดอากาศสูงจากประเทศจีนแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ตอนบน และแผ่เสริมลงมาเป็นระยะ ๆ ทำให้ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอากาศเย็นทั่วไปและมีอากาศหนาวบางพื้นที่โดยเฉพาะทางตอนบนของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับมีอากาศหนาวถึงหนาวจัดบริเวณเทือกเขาและยอดดอย ซึ่งจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบถามหน่วยงานในพื้นที่ระดับจังหวัด อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นไปในทางเดียวกันว่า การกำหนดตัวเลขอุณหภูมิที่ต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส โดยเป็นเกณฑ์อากาศหนาวและเป็นอุณหภูมิที่คนรู้สึกได้ว่าส่งผลกระทบต่อร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขว่าการกำหนดอุณหภูมิที่ต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส เข้าเกณฑ์ของภาวะอุณหภูมิต่ำแบบเรื้อรัง และจะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากกว่า หากกำหนดอุณหภูมิที่ต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส จึงจะดำเนินการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) ได้ จะเข้าเกณฑ์ภาวะอุณหภูมิต่ำแบบกึ่งเฉียบพลันอันอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนในพื้นที่ที่มีโอกาสประสบภัยพิบัติฉุกเฉินกรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมากขึ้น เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว ยังมีการขาดแคลนเครื่องกันหนาว และการกำหนดอุณหภูมิที่ต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส ติดต่อกันยาวนานเกิน ๓ วัน จะทำให้จังหวัดไม่สามารถประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) ในพื้นที่ได้ ประกอบกับสถานการณ์ภัยหนาวเป็นปัญหาความเดือดร้อนที่จำเป็นเร่งด่วนที่ผู้ประสบภัยพิบัติ จะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็ว ทัวถึง หากจะต้องมีการขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕ และขออนุมัติปฏิบัตินอกเหนือหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ ด้านการดำรงชีพ ข้อ ๕.๑.๑๔ ในทุกปี ก็จะทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิต สุขภาพและอนามัยของประชาชน เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ผู้ยากไร้ และผู้ที่ไม่มีเครื่องกันหนาวเพียงพอ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงรับฟังได้ว่าหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ

ชอง

/เพื่อช่วยเหลือ...

(นางนุจรีย์ ศรีภุธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือเป็นภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็นหรือเกินสมควรแก่เหตุ ตามมาตรา ๒๕๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๒ ประเด็นจำนวนเครื่องวัดอุณหภูมิและความครอบคลุมของสถานีตรวจวัดอากาศ

แม้ปัจจุบันกรมอุตุนิยมวิทยาจะได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศอัตโนมัติประมาณ ๑,๐๐๐ สถานี โดยมีการพิจารณานำเครื่องตรวจวัดอากาศดังกล่าวไปติดตั้งบนพื้นที่สูงแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในการตรวจวัดอุณหภูมิเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะบนพื้นที่สูงที่ปกติจะมีอุณหภูมิต่ำกว่าพื้นที่ราบ จึงเป็นเหตุให้พื้นที่ดังกล่าวไม่มีการรับร่องอุณหภูมิ โดยกรมอุตุนิยมวิทยาอันจะนำไปสู่การประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) ที่หน่วยงานต่าง ๆ จะดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบ หลักเกณฑ์ที่กำหนดได้

๕.๓ ประเด็นการกำหนดวงเงินการจัดซื้อเครื่องกันหนาวและความซ้ำซ้อนในการให้ความช่วยเหลือจากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน

ปัจจุบันวงเงินสำหรับการจัดซื้อเครื่องกันหนาวตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้เปลี่ยนแปลงไป โดยจากเดิมหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๕.๑.๑๔ “กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ประชาชนได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๒๕๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท” เป็น “กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ประชาชนได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๓๐๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท” ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานว่าไม่มีความซ้ำซ้อนในการให้ความช่วยเหลือจากส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน รวมทั้งมีระบบการแจกจ่ายเพื่อป้องกันความซ้ำซ้อนในการแจกเครื่องกันหนาวด้วยแล้ว

๖. คำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยประโยชน์ ขจัดความเดือดร้อนหรือความไม่เป็นธรรมให้แก่ประชาชน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ ประกอบมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอแนะหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๖.๑ ขอให้กระทรวงการคลังปรับปรุงนิยามของคำว่าภัยพิบัติในข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทศรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒
สำเนาถูกต้อง

กฤษณ

ในกรณี...

(นางนุจรี ศรีภูธร)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

ในกรณีอากาศหนาวเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์อากาศหนาวของกรมอุตุนิยมวิทยา จาก “ภัยพิบัติ หมายความว่า สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจากลูกเห็บ ภัยอันเกิดจาก ไฟป่า ภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของแมลง หรือศัตรูพืชทุกชนิด ภัยอันเกิดจากโรคที่แพร่หรือระบาดของ ในมนุษย์ อากาศหนาวจัดผิดปกติ ภัยสงคราม และภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของผู้ก่อการร้าย กองกำลัง จากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีบุคคลหรือสัตว์ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิด อันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน” เป็น “ภัยพิบัติ หมายความว่า สาธารณภัยอันได้แก่ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ภัยจาก ลูกเห็บ ภัยอันเกิดจากไฟป่า ภัยที่เกิดจากโรคหรือการระบาดของแมลง หรือศัตรูพืชทุกชนิด ภัยอันเกิดจาก โรคที่แพร่หรือระบาดของในมนุษย์ อากาศหนาวผิดปกติ ภัยสงคราม และภัยอันเนื่องมาจากการกระทำของ ผู้ก่อการร้าย กองกำลังจากนอกประเทศ ตลอดจนภัยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือมีบุคคล หรือสัตว์ ทำให้เกิดขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน ของประชาชน”

๖.๒ ขอให้กระทรวงการคลังแก้ไขหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๕.๑.๑๔ จาก “กรณีอากาศหนาวจัดผิดปกติ มีอุณหภูมิต่ำกว่า ๘ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลาอากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาว สงเคราะห์ประชาชนได้เท่าที่จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๓๐๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท” เป็น “กรณีอากาศหนาวผิดปกติมีอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส และมีช่วงเวลา อากาศหนาวยาวนานติดต่อกันเกิน ๓ วัน ให้จ่ายค่าจัดซื้อเครื่องกันหนาวสงเคราะห์ประชาชนได้เท่าที่ จ่ายจริงคนละไม่เกิน ๓๐๐ บาท ทั้งนี้ จังหวัดหนึ่งไม่เกินงบประมาณปีละ ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท” เพื่อให้ สอดคล้องกับสภาพความจริงในการที่หน่วยงานของรัฐจะสามารถให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจากกรณี อากาศหนาวตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังกล่าว

๖.๓ ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาปรับปรุงราคาเครื่องกันหนาวให้สอดคล้องกับสภาวะ เศรษฐกิจทุก ๆ ๕ ปี และอาจพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อเครื่องกันหนาวในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อจากกลุ่มแม่บ้านในพื้นที่ คุณภาพของเครื่องกันหนาว เป็นต้น

๖.๔ ขอให้กระทรวงมหาดไทยซักซ้อมแนวปฏิบัติในการใช้จ่ายงบประมาณตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเยียวยาและฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติอันเนื่องมาจากอากาศหนาวผิดปกติได้อย่างทั่วถึงและทั่วถึงที่

๖.๕ ขอให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับภาคเอกชนที่ประสงค์จะแจกจ่ายเครื่องกันหนาว โดยขอให้ประสานงานกับจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนทุกครั้ง เพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้ที่ได้รับ แจกจ่ายเครื่องกันหนาว ทั้งนี้ มิให้เกิดความซ้ำซ้อนและสามารถแจกจ่ายให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงต่อไป

๖.๖ ขอให้...

 (นางนุจรีย์ ศรีภูธร)
 ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน

๖.๖ ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกรมอุตุนิยมวิทยา พิจารณาแนวทางปฏิบัติร่วมกัน กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ในพื้นที่ที่สถานีตรวจวัดอากาศของ กรมอุตุนิยมวิทยาดูแลไม่ถึง) ประสงค์จะจัดให้มีเครื่องวัดอุณหภูมิโดยใช้งบประมาณขององค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น และขอให้กรมอุตุนิยมวิทยาให้การสนับสนุนทางด้านเทคนิค วิชาการและรับรองผล

๖.๗ ขอให้กรมอุตุนิยมวิทยาพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติ และประสานกรมอุทยงานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ในการใช้เกณฑ์อุณหภูมิที่วัดได้จากเครื่องตรวจวัดอากาศของทั้งสอง หน่วยงานในพื้นที่ (ที่ไม่มีสถานีตรวจวัดอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประกาศอุณหภูมิ และเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว)

๖.๘ ขอให้กรมอุตุนิยมวิทยาเร่งรัดการจัดทำแผนงานและขอรับการสนับสนุนง งบประมาณ ประจำปีเพื่อดำเนินการติดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศ และ/หรือ เครื่องตรวจวัดอุณหภูมิให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่สูงที่ยังขาดแคลน เพื่อให้จังหวัดสามารถนำข้อมูลไปประกอบการประกาศเขตการให้ความ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยหนาว) ในพื้นที่ได้

๖.๙ ขอให้สำนักงานงบประมาณพิจารณাজัดสรรงบประมาณประจำปี เพื่อสนับสนุนให้ กรมอุตุนิยมวิทยาดำเนินการติดตั้งสถานีตรวจวัดอากาศ และ/หรือ เครื่องตรวจวัดอุณหภูมิให้ ครอบคลุม ทุกพื้นที่ ซึ่งจะประโยชน์แก่ประชาชนทั้งด้านชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย การเกษตร เป็นต้น

๖.๑๐ ขอให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำระบบ ฐานข้อมูลกลางเพื่อให้จังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางการจัดทำทะเบียนข้อมูล การแจกจ่ายเครื่องกันหนาวประจำปี รวมทั้งเพื่อเป็นการป้องกันและตรวจสอบมิให้เกิดความซ้ำซ้อน ในการแจกจ่ายเครื่องกันหนาว

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการขจัดหรือระงับความเดือดร้อนของประชาชน ขอให้หน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน และแจ้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินทราบต่อไป

(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)

ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำเนาถูกต้อง

(นางนุชรี ศรียุทธ)

ผู้อำนวยการส่วนสอบสวน ๒

สำนักสอบสวน ๒